

**QORTI TAL-MĀGISTRATI (GHAWDEX)
BHALA QORTI TA' ġUDIKATURA KRIMINALI**

**Maġistrat Dr. Jean Paul Grech B.A., LL.D
M.Juris (Int. Law), Adv. Trib. Eccl. Melit**

SENTENZA

Mogħtija illum it-Tlieta, wieħed u għoxrin (21) ta' Jannar 2025

Kawża Nru 465/2024

**Il-Pulizija
(Spettur Gabria Gatt)**

vs

Francis Debrincat

Il-Qorti,

Rat l-akkuži miġjuba kontra **Francis Debrincat**, iben John u Mary Carmen nee Vella, imwieleq fit-tlekkax (13) ta' Frar 1958 u residenti "Mater Dolorosa", Triq

Santa Marija, Xewkija, Għawdex, detentur tal-karta tal-identita' bin-numru 9558(G) talli nhar l-ghoxrin (20) ta' Marzu 2024, għall-ħabta tal-ħdax u kwart ta' filgħodu (11:15hrs) ġewwa Triq I-Għarus, Xewkija:

(1) volontarjament kiser l-ordni jew il-paċi pubblika b'għajjat u/jew ġlied;¹

(2) insulenta, hedded jew inġurja bi kliem jew b'mod ieħor lil Emanuel Debrincat;²

(3) u aktar għax bl-imġieba tiegħu ikkawża biżże' lil istess Emanuel Debrincat, biżże' li se tintuża vjolenza kontrih jew kontra l-propjeta' tiegħu minn xi ħadd li jkunadol ox-xent, persuna diligenti jew qarib ieħor;³

(4) ħebb għal Emanuel Debrincat u kkaġunalu offiża ta' natura ħafifa skond kif iċċertifikat minn Dr Rebekah Scerri inkarigata mill-Isptar Ĝeneral ta' Għawdex.⁴

Il-Qorti ġiet mitluba biex f'każ ta' htija tiprovd għas-sigurta' ta' Emanuel Debrincat skont l-artikolu 383(1) tal-Kodiċi Kriminali.

Rat l-affidavits u d-dokumenti kollha esebiti;

¹ Artikolu 338(dd) tal-Kap. 9.

² Artikolu 339(1)(e) tal-Kap.9

³ Artikolu 251B(1) tal-Kap. 9

⁴ Artikolu 221(1) tal-Kap.9

Semgħet ix-xhieda prodotti;

Semgħet is-sottomissjonijiet tal-partijiet;

Ikkunsidrat;

Illi l-fatti tal-każ huma s-segwenti: nhar l-għoxrin (20) ta' Marzu 2024 għall-ħabta tal-ħdax u kwart ta' filgħodu (11:15hrs), il-Pulizija rċeviet rapport mingħand Emanuel Debrincat illi huwa kien għadu kemm ġie aggredit minn ħuh Francis Debrincat fi Triq I-Għarbus, Xewkija. Emanuel Debrincat spjega li hekk kif ġareġ mill-ħanut huwa iltaqa' ma' ħuh Francis, tkellmu fuq xi għelieqi u fis-siegħha u l-ħin Francis tah daqqa ġo wiċċu u tefgħu fl-art. Emanuel Debrincat mar l-Isptar Ĝenerali ta' Għawdex sabiex jiddewwa u hemmhekk ġie certifikat li kien soffra feriti ta' natura ħafifa.

Il-Pulizija bagħtiet għal Francis Debrincat fejn dan wara li ingħata d-drittijiet legali tiegħu u irrifjuta li jkun assistit minn Avukat, stqarr li huwa kien iltaqa' ma' ħuh Emanuel Debrincat u kien tkellem miegħu dwar raba' li Francis Debrincat kien tah lura xi snin aktar qabel. Francis Debrincat talab lil Emanuel Debrincat biex dan ir-raba' jagħtihulu lura u Emanuel ma riedx. Emanuel Debrincat beda jgħajjar lil Francis Debrincat bħala l-ħalliel tad-dar u qallu sabiex jitlaq. Fil-pront Emanuel xejjer daqqa ta' ponn lil Francis Debrincat u laqtu f'wiċċu. Francis, dak il-ħin tah daqqa lura. Emanuel tfixkel fuq il-bankina u waqa' fl-art.

Ikkunsidrat;

Mill-provi prodotti huwa ċar li dakinar tal-għoxrin (20) ta' Marzu 2024 il-partie civile u l-akkużat iltaqgħu ma' xulxin u ġew fl-idejn. Il-verżjonijiet li taw dwar l-argument li seħħi bejniethom huma kunflingenti, kif jiġri spiss, f'każijiet ta' din in-natura. Emanuel Debrincat jinsisti li huwa ġie aggredit minn Francis Debrincat għal xejn b'xejn. Min-naħha l-oħra Francis Debrincat għalkemm jammetti li għajjar lil Emanuel u girfu jiċħad li huwa tah daqqa ta' ponn u waqqgħu mal-art.

Il-fatt li Qorti tkun rinfaccjata b'verżjonijiet kunflingenti, ma jfissirx li l-Qorti għandha bil-fors tillibera. Kif ingħad fil-kawża fl-ismijiet **Il-Pulizija vs. Graham Charles Ducker**, deċiża fis-dsatax (19) ta' Mejju 1997: “*It is true that conflicting evidence per se does not necessarily mean that whoever has to judge may not come to a conclusion of guilt. Whoever has to judge may, after consideration of all circumstances of the case, dismiss one version and accept as true the opposing one*”. F'tali sitwazzjoni, il-Qorti tkun obbligata timxi mal-linji gwida stabbiliti mill-Qorti tal-Appell Kriminali fis-sentenza tad-disgħa (9) ta' Settembru 2002 fil-kawża fl-ismijiet **Il-Pulizija vs. Martin Mark Ciappara**: jew il-Ġudikant ikun tal-fehma li l-każz tal-Prosekuzzjoni ma jkunx ġie sodisfacentement ppruvat, u allura l-Qorti għandha tillibera, jew jekk ikun moralment konvint li l-verżjoni korretta hija waħda u mhux l-oħra, jimxi fuq dik il-verżjoni li jaċċetta u jekk dik il-verżjoni tkun timpronta l-ħtija tal-imputat jew akkużat, allura jiddikjara tali ħtija u jgħaddi għall-pien jew għal xi provvediment ieħor.

Il-Qorti kellha l-opportunita li tisma' kemm ix-xhieda tal-partie civile Emanuel Debrincat u tal-akkużat Francis Debrincat kif wkoll tara l-komportament tagħhom fuq il-pedana tax-xhieda. Minkejja li kellu akkuži kontra tiegħu, il-partie civile Emanuel Debrincat xorta għażel li jixhed dwar l-akkadut. Il-Qorti tinnota kif Emanuel Debrincat fix-xhieda principali tiegħu kien ħafna selettiv f'dak li qal u dettalji essenzjali dwar dak li seħħ ma qalhomx. Fl-ewwel verżjoni li huwa ta, Emanuel Debrincat jgħid li iltaqa' ma' ħuh Francis Debrincat u dan tal-aħħar mingħajr ma lanqas biss tkellmu bejniethom, qabad u tah daqqa ta' ponn għall-għarrieda u tefgħu fl-art. Mistoqsi specifikament minn din il-Qorti jekk intqal xi kliem qabel huwa rċieva din id-daqqa, Emanuel Debrincat jisħaq li ma kien intqal l-ebda diskors bejniethom. Dan ivarja mill-verżjoni originali li l-istess Emanuel Debrincat kien ta lill-Pulizija *a tempo vergine* meta huwa mar jagħmel ir-rapport originali dwar dan il-każ. Fir-rapport tiegħu huwa kien indika li qabel seħħ il-kuntatt fiżiku bejniethom, kien intqal diskors dwar xi raba'.

Imbagħad fil-kontro-eżami tiegħu, Emanuel Debrincat ta dettalji li huwa ma semmiex fix-xhieda originali tiegħu. Dan minkejja li kien mistoqsi dwar dawn id-dettalji direttament mill-Qorti fix-xhieda principali tiegħu. In kontro-eżami Emanuel Debrincat jgħid li Francis kien talbu xi raba' lura u mingħajr ma stennieħ jagħtih risposta lura, Francis Debrincat xejjirlu daqqa ta' ponn. Din il-verżjoni l-Qorti ma tqishiet kredibbli. Ma kienx jagħmel sens li f'dak il-punt Francis Debrincat jinfexx f'attakk fiżiku meta lanqas biss kien għadu ħa tweġiba mingħand ħuh għall-mistoqsija li huwa kien għamillu. Il-fatt li

Francis Debrincat għamel mistoqsija lil ġuh żgur li kien qed jistenna tweġiba lura mingħandu. Din il-Qorti ma tqisx li f'dak il-punt Francis Debrincat kellu raġuni għalfejn jagħmel xi azzjoni fil-konfront ta' ġuh meta kien qed jistennieh jagħtih tweġiba għall-mistoqsija tiegħu. Is-sens komun hekk jgħagħlek taħseb!

Tenut kont il-mod ta' kif xehed Emanuel Debrincat u anke fid-dawl tax-xhieda mogħtija minn Francis Debrincat, din il-Qorti ma tqisx li x-xhieda ta' Emanuel Debrincat kienet waħda veritiera u li l-istess Emanuel Debrincat spicċa vittma ta' aggressjoni għal xejn b'xejn hekk kif xehed hu. Emanuel Debrincat wkoll kien partecipi fl-akkadut u ikkontribwixxa għall-istess incident li žviluppa bejn iż-żewġ partijiet.

Din il-Qorti ma tistax ma tinnutax kif Francis Debrincat ma qagħhadx idur mal-lewża u mill-ewwel ammetta fil-Qorti kif kien l-involviment tiegħu f'dan il-każ. Il-Qorti tqis li l-verżjoni korretta dwar kif verament seħħi l-incident kienet dik mogħtija minn Francis Debrincat. Francis Debrincat spjega kif huwa kien mar jistenna lil ġuh żiereg mill-ħanut tal-merċa biex ikellmu. Jgħid kif huwa avviċinah u talab lil Emanuel Debrincat jagħtih lura r-raba' li Francis Debrincat kien jaħdem xi snin aktar qabel. Dan peress li dan ir-raba' kien spicċa f'idejn in-nies. It-tweġiba ta' Emanuel Debrincat kienet li Francis ma kellux x'iridu u fil-pront Emanuel Debrincat tah daqqa ġo wiċċu u ġatfu mill-qmis. Minn hemm it-tnejn qabdu f'xulxin u Francis Debrincat giref lil Emanuel Debrincat. Fil-kommozzjoni l-istess Emanuel Debrincat tfixkel fil-bankina u waqa' fl-art. Francis Debrincat jammetti wkoll li huwa kien għajjar

lil īnhu Emanuel Debrincat “ħalliel”. Dan wara li dan tal-aħħar kien għajjar lill-istess Francis Debrincat “ħalliel” aktar qabel.

- **L-Ewwel Akkuža – Artikolu 338(dd) tal-Kap. 9**

L-ewwel akkuža tikkonċerna l-ksur tal-buon ordni u l-paċi pubblika. Kif irrimarkat il-Qorti fis-sentenza fl-ismijiet ***Il-Pulizija vs Rocco D' Alessandro***⁵ sabiex tinstab ħtija għall-kontravvenzjoni ravviżata fl-artikolu 338(dd) huwa fundamentali li:

“jkun hemm għemil volontarju li minnu nnifsu jew minħabba c-cirkostanzi li fihom dak l-għemil iseħħi inissel imqar minimu ta' inkwiet jew tkassib f'moħħ persuna (li ma tkunx l-akkużat jew akkużat) dwar l-inkolumita` fizika ta' persuna jew dwar l-inkolumita` ta' proprjeta`, kemm b'rizzultat dirett ta' dak l-għemil jew minħabba l-possibilita` ta' reazzjoni għal dak l-għemil. Naturalment dawn iċ-ċirkostanzi jridu jkunu tali li oġġettivament inisslu l-imsemmi nkwicket jew tkassib.”

Huwa ċar li f'dan il-każ kien hemm ġlieda bejn l-akkużat u l-partē civile, liema ġlieda seħħet fi triq pubblika hekk kif il-partē civile ġareġ mill-ħanut tal-merċa. Il-ġlieda żviluppat wara konversazzjoni qasira bejn iż-żewġ parijiet. L-azzjoni tal-akkużat magħhduda ma' dik tal-partē civile żgur li kellha l-

⁵ Deċiża mill-Qorti tal-Appell Kriminali fl-20 ta' Mejju 2013 (Appell Kriminali Numru 223/2012). Riportata wkoll fissentenza fl-ismijiet The Police vs Joseph Feilazoo (Appell numru 44/2019) deċiż mill-Qorti tal-Appell Kriminali fis-16 ta' Mejju 2019 .

possibilita li toħloq apprensjoni fost dawk li setgħu kienu viċin fejn seħħi l-akkadut. Dan huwa suffiċjenti għal sejbien ta' ħtija għall-fini ta' din l-akkuża.

- **It-Tieni Akkuża – Artikolu 339 (1)(e) tal-Kap. 9**

Fit-tieni akkuża, il-Prosekuzzjoni qed tinsisti li l-akkużat insulenta, hedded jew inġurja bi kliem lill-kwerelant bi ksur tal-artikolu 339(1)(e) tal-Kap 9. Din l-akkuża ġiet pruvata għar-raġuni li mill-provi irriżulta li l-akkużat għajjar lill-partie civile “*ħalliel*”, liema kelma sigurament tikklassifika bħala insult. L-istess akkużat inniffsu ammetta din l-akkuża waqt li huwa kien qed jagħti d-deposizzjoni tiegħu.

- **It-Tielet Akkuża – Artikolu 251B (1) tal-Kap. 9**

Jibda biex jingħad li element fundamentali għall-sejbien ta' ħtija fir-rigward tar-reat ipotizzat fl-artikolu 251B huwa li jrid jkun hemm “*a course of conduct*” da parti tal-akkużat. Dan hu deżumibbli mill-użu spċificu tal-kelma “imġieba” f'din id-disposizzjoni tal-ligi.

Fi kliem Archbold: “*Two incidents can constitute a ‘course of conduct’ but the fewer the incidents and the greater their separation in time, the less likely it is that they should be described as ‘a course of conduct.’*”⁶

Fl-edizzjoni tal-2012 tal-Blackstone’s Criminal Practice jingħad li: “*Establishing a course of conduct, rather than a series of unrelated acts, is*

⁶ (Lau v DPP (2000) 1 F.L.R. 799 DC)

crucial to the success of any prosecution for harassment, and it is the course of conduct which has to have the quality of amounting to harassment, rather than individual instances of conduct."

Fuq l-istess tema fl-edizzjoni tal-2008 tal-Blackstone Criminal Practice ġie spjegat li:

"How separate the two occasions must be, remains to be seen. The nature of stalking, the activity which primarily created the need for the new offences, might mean that the occasions are likely to be on separate days, although it may be possible to differentiate activities on one day where they can be viewed as not being continuous. The further apart the incidents, the less likely it is that they will be regarded as a course of conduct...It was recognised, however that circumstances can be conceived where incidents, as far apart as a year, could constitute a course of conduct'. The type of incidents would be those intended to occur on an annual event such as a religious festival or a birthday..."

B'rabta ma' din l-akkuża, ta' min jirreferi għas-sentenza tal-Qorti tal-Appell Kriminali fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Raymond Parnis**,⁷ fejn il-Qorti ikkummentat li r-ratio legis tar-reat ikkontemplat fl-artikolu 251B imur oltre semplicemente theddida jew it-twettieq ta' fatt li jwassal lil xi ħadd biex iħossu mhedded. Il-

⁷ Deciża fit-18 ta' Ĝunju 2009 per l-Onor. Imħallef Dr Joe Galea Debono.

Qorti għamlitha čara li irid ikun hemm regolarita b'fatti diversi, fuq perijodu ta' żmien u r-reat mhux intiż għall-okkażżjoni waħda jew għal akkuża li tirrisali għall-inċident partikolari iżda għall-okkażżjonijiet li fihom iseħħ “course of conduct” li jwassal biex persuna tibża’ kif imfisser fl-istess artikolu.

Minn eżami tal-atti processwali huwa ċar li dan il-każżejjiet it-tradu minn il-incident ta' darba: dan joħroġ kemm mir-rapporti originali li saru minn Emanuel u Francis Debrincat rispettivament u anke mix-xhieda li huma taw quddiem din il-Qorti. Kien inċident li ma damx sejjer aktar minn ftit minuti. Anke l-komparixxi kif inhi formultata tindika li l-akkuži qiegħdin jirreferu għall-inċident ta' darba. Infatti l-Prosekuzzjoni fis-sottomissionijiet finali tagħha tikkonferma kif dan kien inċident ta' darba u li għalhekk m'hemmx il-course of conduct rikjest għall-fini ta' sejbien ta' ḫtija. Il-Qorti għalhekk sejra tillibera lill-akkużat minn din l-akkuža.

- **Ir-Raba' Akkuža – Artikolu 221(1) tal-Kap. 9**

F'din l-akkuža, Francis Debrincat qiegħed jiġi akkużat li huwa ġhekk u ikkaġuna feriti ta' natura ġafna fuq il-persuna tal-part civile. Din l-akkuža wkoll tirriżulta għar-raġuni li l-istess akkużat ammetta fix-xhieda tiegħu kif huwa giref lill-part civile f'wiċċu x'ħin it-tnejn ġew fl-idejn. Rizultat wkoll tal-kolluttazzjoni ta' bejniethom, il-partie civile spiċċa waqa' fl-art u anke soffra xi ġrieħi rizultat ta' dan. L-entita tal-feriti li soffra l-partie civile ġew debitament konfermati permezz taċ-ċertifikat mediku maħruġ minn Dr Rebekah Scerri liema ġertifikat mediku ġie anke konfermat bil-ġurament mill-istess tabiba. Għall-fini ta' kalibrar tal-piena, il-Qorti

sejra pero tieħu in kunsiderazzjoni l-fatt ta' kif żviluppa l-inċident bejn iż-żewġ partijiet, partikolarmen li l-inċident in kwistjoni beda ad istanza tal-partie civile Emanuel Debrincat.

- **Decide**

Għal dawn il-motivi, il-Qorti:

(a) mhux qed issib lill-akkużat ħati tat-tielet (3) akkuża u qiegħda tillibera minnha;

(b) wara li rat l-artikoli 17, 221(1), 338(dd) u 339(1)(e) tal-Kap. 9 tal-Liġijiet ta' Malta **qiegħda issib lill-akkużat ħati tal-ewwel (1), tat-tieni (2) u tar-raba' (4)** akkuża u qed tikkundannah għall-ħlas ta' multa komplexiva ta' mitt ewro (€ 100).

Finalment il-Qorti wara li rat l-artikolu 383 tal-Kapitolo 9 tal-Liġijiet ta' Malta sabiex tipprovdi għas-sigurta ta' Emanuel Debrincat kif ukoll sabiex jinżamm il-bon ordni pubbliku qiegħda torbot lill-ħati taħt obbligazzjoni tiegħi innifsu għal perjodu ta' sena u dan taħt penali ta' ħames mitt ewro (€ 500).

Dr. Jean Paul Grech
Maġistrat

Joseph Grech
Deputat Registratur